

Międzynarodowa konferencja na temat „Ryby a ekotony ląd/śródlądowe zbiorniki wodne” (Mogilany k. Krakowa, 5–8 III 1990 r.)

Była to konferencja grupy roboczej „Ryby a ekotony ląd/śródlądowe zbiorniki wodne” międzynarodowego programu „Człowiek i Biosfera” UNESCO/MAB. W organizację tego spotkania była również zaangażowana grupa robocza Międzynarodowego Towarzystwa Limnologicznego (SIL) „Ochrona i kształtowanie wód płynących”. Komitetowi naukowemu przewodniczyli J. Thorpe (Wielka Brytania) i M. Zalewski (Polska). Trud organizacji spotkania spoczywał na miłym i sprawnym zespole z Uniwersytetu Łódzkiego i kilku innych ośrodków, któremu przewodniczył doc. M. Zalewski. W konferencji wzięło udział 45 uczestników z 15 państw.

W referatach i dyskusji poruszano wiele zagadnień ogólnych dotyczących badań nad ekotonami, jak też zagadnienia specjalne dotyczące związków między występowaniem ryb a zróżnicowaniem stref granicznych między ekosystemami wodnymi a otaczającym je lądem. Tematyka spotkania była ściśle związana z nowym międzynarodowym programem naukowym UNESCO/MAB na temat ekotonów ląd/wody śródlądowe, ich znaczenia w kształtowaniu i rekultywacji krajobrazu¹.

Konferencję rozpoczęła sesja poświęcona problemom ogólnym, w której przedstawiono dwa referaty. W pierwszym (R. J. Naiman, H. Decamps i F. Fournier) omówiono generalną koncepcję ekotonów i założenia wspomnianego wyżej programu badawczego UNESCO/MAB. Drugi referat (J. Thorpe i M. Zalewski) — ryby a ekotony ląd/śródlądowe zbiorniki wodne — był wprowadzeniem w ścisłą problematykę konferencji i prezentował zarówno zagadnienia teoretyczne, jak i metodyczne.

W kolejnych dwóch sesjach omawiano związki między występowaniem ryb a ukształtowaniem stref granicznych między lądem a jeziorami i zbiornikami zaporowymi (3 referaty, przewodniczyli H. Decamps i A. Hillbricht—Ilkowska) oraz rzekami (11 referatów, przewodniczyli R. J. Naiman i M. Zalewski). Chociaż nie wszystkie referaty były ściśle związane z podstawową problematyką spotkania — ekotonami, z prezentowanych materiałów oraz z dyskusji wynikała wyraźna zależność między występowaniem ryb (składem gatunkowym, liczebnością, strukturą populacji, dynamiką sezonową i rozmieszczeniem w zbiorniku) a ukształtowaniem stref ekotonowych, szczególnie występowaniem roślinności brzegowej. W referatach przedstawiano różne typy ekotonów. Analizowano je jako środowiska barierowe modyfikujące wpływ zlewni na ekosystemy wodne, omawiano ich znaczenie w kształtowaniu zasobów pokarmowych dla ryb w zbiorniku oraz ich rolę jako siedlisk preferowanych przez różne gatunki i stadia rozwojowe ryb.

Kolejna, czwarta sesja była poświęcona metodom badań. Prowadzący obrady J. B Reynolds w obszernym wprowadzeniu omówił ogólne problemy związane ze strategią badań naukowych, systemem planowania prac i doбором właściwych metod i wskaźników dostosowanych do celów badań, a także skali rozpatrywanych struktur i procesów. W sesji tej wygłoszono trzy referaty, ale wiele dalszych zagadnień dotyczących zwłaszcza metod oceny liczebności ryb omówiono w obszernej dyskusji.

Na konferencji wyraźnie dominowały zagadnienia związane z badaniami rzek. Nieliczne referaty i dyskusje dotyczące jezior były jednak interesującym uzupełnieniem obrad.

Obrady zakończyła dyskusja generalna i syntetyczne omówienie poszczególnych sesji. Wskazano na interesujące wyniki badań, ale również na liczne braki w dotychczasowej wiedzy i wynikającą z nich potrzebę dalszych prac i kontaktów między specjalistami. Materiały z konferencji będą opublikowane i ukażą się w specjalnej serii wydawniczej UNESCO/MAB. Publikacja ta będzie zawierała omówienie referatów i dyskusji, a także główne wnioski i hipotezy sformułowane na konferencji, szczególnie te, które wytyczają program dalszych badań.

¹ Program omówiony jest szczegółowo w publikacji: Naiman R. J., Decamps H., Fournier (Red.) 1989 — The role of land/inland water ecotones in landscape management and restoration: a proposal for collaborative research — MAB Digest 4, UNESCO, Paris.

Organizatorzy spotkania otoczyli uczestników serdeczną opieką i stworzyli miłą atmosferę i warunki dla swobodnej wymiany poglądów. Zorganizowali też atrakcyjny program wycieczek i spotkań towarzyskich.

Ewa Pieczyńska